

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 7Cdo/111/2022                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 5809203184                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 29.11.2022                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Peter Brňák              |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2022:5809203184.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne D. D., bývajúcej vo D. XXX, zastúpenej JUDr. Jozefom Polákom, advokátom so sídlom v Dolnom Kubíne, Radlinského 1718, proti žalovanej 1/ aleboj N. K., naposledy bývajúcej vo D. XXX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou CREDIS Law s.r.o., so sídlom v Bratislave, Radlinského 2, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Daniel Grigel', a 2/ N. R., bývajúcemu vo D. XX, o určenie vlastníckeho práva k pozemku, vedenej na Okresnom súde Námestovo pod sp. zn. 7C/77/2009, na dovolanie žalovanej 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 21. augusta 2020 sp. zn. 6Co/17/2019, takto

### rozhodol:

V dovolacom konaní pokračuje na strane žalovanej 1/ s dedičmi pôvodne žalovanej 1/ neb. N. K., naposledy bývajúcej vo D. XXX, a to s 1a/ Bc. PhDr. Z. K., bývajúcim vo D. XXX, 1b/ Mgr. N. R., bývajúcou vo D. XXX, 1c/ Ing. K. S., bývajúcou v S. Y., Q. Z. XXXX/XA, 1d/ JUDr. H. K., bývajúcou vo D. XXX a 1e/ JUDr. S. K., bývajúcim vo D. XXX.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 21. augusta 2020 sp. zn. 6Co/17/2019 z r u š u j e a vec vracia tomuto súdu na ďalšie konanie.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Námestovo (ďalej len „súd prvého stupňa“ alebo „prvostupňový súd“) rozsudkom z 26. marca 2018 č. k. 7C/77/2009-460 určil, že žalobkyňa je vlastníčkou bližšie označeného pozemku v podiele 1/2, ktorý bol evidovaný na žalovanú 1/ a žalobu voči žalovanému 2/ zamietol. Zároveň rozhodol o trovách konania tak, že žalobkyni uložil povinnosť nahradiť žalovanému 2/ trovy konania a žalovanej 1/ povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania. Žalovanej 1/ uložil aj povinnosť nahradiť trovy konania štátu.

2. Po podaní odvolania žalovanou 1/ jej právny zástupca dňa 27. septembra 2018 doručil prvostupňovému súdu „Oznámenie o zániku pasívnej vecnej legitímácie žalovanej v I. rade“ [ďalej len „Oznámenie“ (č.l. 512 súdneho spisu)], v rámci ktorého strana žalovanej 1/ uviedla, že dňa 18. septembra 2018 darovala žalovaná 1/ spoločnosti Lán Invest j.s.a., so sídlom v Bratislave, Dunajská 8

nehnuteľnosť tvoriacu predmet tohto sporu, v dôsledku čoho došlo k zániku pasívnej vecnej legitímácie zo strany žalovanej 1/. Zároveň doručil LV č. XXXX, k.ú. D. (č. l. 511 súdneho spisu), na ktorom ako vlastník 2 namiesto žalovanej 1/ bol zapísaný Lán Invest j.s.a. v podiele 1 s poznámkou o začatí súdneho konaní na prvostupňovom súde č. 7C/77/2009 a označeným titulom nadobudnutia - „V XXXX/XXXX - Darovacia zmluva, vklad povolený dňa 25.9.2018 - XX/XX". Predmetné Oznámenie dňa 1. októbra 2018 doručila strana žalovanej 1/ aj právnenému zástupcovi žalobkyne (č. l. 558 súdneho spisu) a 1. júla 2020 opätovne aj Krajskému súd v Žiline [ďalej len „odvolací súd" (č.l. 560 súdneho spisu)].

2.1. Prvostupňový súd uvedené Oznámenie doručil strane žalobkyne 15. novembra 2018. Následne prvostupňový súd dňa 17. januára 2019 predložil spis odvolaciemu súdu (č.l. 519 súdneho spisu).

2.2. Dňa 28. apríla 2020 doručila strana žalobkyne odvolaciemu súdu vyjadrenie k Oznámeniu (č.l. 589 a nasl. súdneho spisu), v ktorom poukázala na účelovosť darovania nehnuteľnosti v čase po prvostupňovom rozhodnutí a poukázala na ustanovenia § 228 ods. 2 CSP a § 34 a § 36a katastrálneho zákona, z ktorých je zrejmé, že výrok prvostupňového rozsudku sa vzťahuje aj na nového nadobúdateľa Lán Invest j.s.a. Preto navrhla prvostupňový rozsudok potvrdiť. Na odvolacom pojednávaní dňa 21. augusta 2020 právny zástupca žalobkyne uviedol, že „[s]kutočnosť, že došlo k zmene vlastníka nevyžaduje žiadnu procesnú aktivitu zo strany žalobkyne".

3. Odvolací súd rozsudkom z 21. augusta 2020 sp. zn. 6Co/17/2019 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil (vo výroku I, IV a V prvostupňového rozsudku), odmietol odvolanie žalovanej 1/ (vo výroku II a III prvostupňového rozsudku), žalobkyni priznal voči žalovanej 1/ náhradu odvolacích trov a žalovanému 2/ nepriznal náhradu odvolacích trov.

3.1. V rozsahu podstatnom pre dovolací prieskum v bode 8 a 9 odôvodnenia v podstate zopakoval obsah Oznámenia a vyjadrenia k Oznámeniu a ďalej uviedol, že „[z] informácie podanej odvolaciemu súdu Okresným úradom Žilina, katastrálnym odborom vyplynulo, že v nadväznosti na citované zákonné ustanovenia § 36 ods. 1, 2, § 34 ods. 2, § 36a ods. 2 písm. a) zákona č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam ... a ustanovenia § 228 ods. 2 ... CSP ... správny úrad konštatoval, že ak je na zápis záznamom do katastra nehnuteľností predložený rozsudok súdu, ktorým bolo rozhodnuté o vecnom práve, je tento spôsobilý zápisu do katastra nehnuteľností v prípade, že v čase rozhodovania o návrhu na vklad vecného práva do katastra nehnuteľností bola na liste vlastníctva vyznačená poznámka o skutočnosti, že na príslušnom súde prebieha konanie o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. V uvedenom prípade katastrálny úrad postupuje v súlade s § 36a ods. 2 písm. a) Katastrálneho zákona v súbehu s § 228 CSP, pričom zapíše záznamom vlastnícke právo v prospech nadobúdateľa uvedeného vo výroku súdneho rozhodnutia (napriek skutočnosti, že došlo k ďalšej právnej zmene a ako vlastník evidovaný na LV pred vykonaním záznamu figuruje iná osoba, než osoba žalovaného). Uvedené stanovisko však nemožno generalizovať, nakoľko môžu nastať osobitné situácie, ktoré by mohli brániť vykonaniu záznamu (napr. zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov) ... Z aktuálneho výpisu z listu vlastníctva č. XXXX pre kat. úz. a obec D. ... vyplynulo, že ako vlastníci nehnuteľnosti - pozemku parc. č. XXXX/X o výmere 448 m<sup>2</sup> - orná pôda ako vlastníci sú zapísaní v časti „B" pod poradovým číslom 1 - N. R. vo výške spoluvlastníckeho podielu 1/2 (žalovaný 2/) a pod poradovým číslom 2 - Lán Invest j. s. a., so sídlom Dunajská 8, Bratislava ... vo výške spoluvlastníckeho podielu 1/2. Súčasne je na označenom LV zapísaná poznámka o začatí súdneho konania č. C. na OS Námestovo vedené pod č. 7C/77/2009. Z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Bratislava I oddielu: Sja vložka č. 56/B na obchodné meno Lán Invest, j. s. a., so sídlom Dunajská 8, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, 811 08, IČO: 51 963 922, súd zistil, že označená spoločnosť bola založená dňa 04.09.2018." (bod 13 a 14 odôvodnenia odvolacieho rozhodnutie).

3.2. Odvolací súd v tejto súvislosti právne uzavrel, že s poukazom na zákonné ustanovenia § 38 v spojení s § 34 ods. 2 Katastrálneho zákona a § 228 ods. 2 CSP, „na zistený skutkový stav vyplývajúci z doplneného dokazovania odvolacím súdom, podporne vyjadrenie katastrálneho úradu, dospel ... k záveru, že zmena, ktorá nastala v dôsledku prevodu predmetu sporu počas odvolacieho konania, nie je dôvodom na zmenu žalovanej 1/ v konaní, inak povedané, nie je potrebný ďalší procesný úkon zo strany žalobcu smerujúci k zmene žalovanej 1/ v konaní. Výrok právoplatného rozsudku v predmetnej veci je záväzný aj pre osobu, ktorej sa týkal návrh na povolenie vkladu vecného práva k nehnuteľnosti, t. j.

spoločnosti Lán Invest j. s. a., pretože táto spoločnosť mala možnosť oboznámiť sa so zapísanou poznámkou o prebiehajúcom súdnom konaní (7C/77/2009) v katastri nehnuteľností, a tak súdne rozhodnutie je spôsobilé na zápis vecného práva do katastra."

4. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná 1/ dovolanie podľa § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP. Navrhla, aby dovolací súd odložil vykonateľnosť napadnutého odvolacieho rozhodnutia a aby zmenil napadnutý odvolací rozsudok tak, že konanie zastavuje a žalobkyni neprizná náhradu trov konania.

4.1. V súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f/ CSP v podstatnom namietala arbitrárnosť, nedostatok dôvodov a nepreskúmateľnosť napadnutého odvolacieho rozhodnutia, keď odvolací súd v rámci posudzovanej veci náležite nezhodnotil, že

(i) žalovaná 1/ počas odvolacieho konania stratila a nemala pasívnu vecnú legitímáciu,

(ii) aktuálny vlastník spornej nehnuteľnosti Lán Invest j.s.a. z dôvodu protiprávneho postupu odvolacieho súdu nemohol využívať v odvolacom konaní svoje procesné práva a chrániť svoj majetok, t.j. odvolací súd mu odoprel právo na prístup k súdu,

(iii) do súdneho sporu nebol vtiahnutý aj spoluvlastnícky podiel žalovaného 2/, hoci obaja tvorili nerozlučné spoločenstvo.

4.2. V súvislosti s dovolaním podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP namietala nesprávne právne posúdenie (i) v časti výroku o trovách konania a to nesprávnou interpretáciou ustanovenia § 257 CSP, (ii) v časti posúdenia nerozlučného spoločenstva žalovanej strany a (iii) keď odvolací súd konanie nezastavil (správne žalobu nezamietol, pozn.) z dôvodu, že žalobkyňa nepodala návrh na zmenu žalovanej. V tomto ohľade poukázala na rozhodnutie ústavného súdu II. ÚS 788/2015 a dovolacie rozhodnutie 5Cdo/248/2012, 8Cdo/28/2017.

5. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení k dovolaniu navrhla, aby najvyšší súd dovolanie odmietol a priznal jej náhradu dovolacích trov. V podstatnom poukázala na správne dôvody nižších súdov uvedené v ich rozhodnutiach.

6. Žalovaný 2/ poukázal na správne právne závery nižších súdov.

7. Žalovaná 1/ v reakcii na vyjadrenie žalobkyne v podstatnom zotrvala na skutkovej a právnej dovolacej argumentácii. Žalobkyňa v ďalšej reakcii zotrvala na svojich stanoviskách.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) na základe zistenia, že žalovaná 1/ dňa XX. Z. XXXX zomrela, teda počas prebiehajúceho dovolacieho konania a na základe oznámenia notára o tom, kto sú dedičia po žalovanej 1/ (č. l. 781 súdneho spisu) ustálil, že dedičmi po neb. žalovanej 1/ sa stali jej manžel a deti, a to 1a/ Bc. PhDr. Z. K., bývajúcí vo D. XXX, 1b/ Mgr. N. R., bývajúca vo D. XXX, 1c/ Ing. K. S., bývajúca v S. Y., Q. Z. XXXX/XA, 1d/ JUDr. H. K., bývajúca vo D. XXX a 1e/ JUDr. S. K., bývajúcim vo D..

8.1. Na základe uvedeného najvyšší súd rozhodol v zmysle § 64 CSP o pokračovaní v dovolacom konaní s právnymi nástupcami žalovanej 1/. Na uvedenom nič nemení ani skutočnosť, že o pokračovaní s dedičmi žalovanej 1/ rozhodol na základe nesprávneho usmernenia - procesným uznesením - prvostupňový súd (pozri napr. IV. ÚS 405/2020).

9. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 a 2 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že dovolanie je prípustné, a vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod (§ 420 písm. f/ CSP) zároveň aj dôvodné.

10. Najvyšší súd, vychádzajúc z argumentácie žalovanej 1/, nezistil splnenie predpokladov pre odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP; v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie (toto sa vydáva iba v prípade vyhovieť návrhu, pozn.).

11. Najvyšší súd ustálil (§ 124 ods. 1 CSP), že dovolateľka v podstatnom namietala porušenie jej práva na spravodlivé súdne konanie, pretože odvolací súd potvrdil prvostupňový rozsudok, hoci pre takýto postup neboli splnené zákonné podmienky. Žalovaným subjektom počas odvolacieho konania prestala byť žalovaná 1/, keď vlastníkom sporného pozemku sa v dôsledku jeho darovania stala spoločnosť Lán Invest j.s.a., ktorá skutočnosť sa stala preukazne známou tak pre stranu žalobkyne, ako aj pre nižšie súdy. Pokiaľ potom strana žalobkyne v zmysle § 80 ods. 1 CSP nenavrhol, aby na miesto žalovanej 1/ vstúpila spoločnosť Lán Invest j.s.a. (ktorá sama takúto zmenu opakovane navrhovala, pozn.), odvolací súd mal zmeniť prvostupňové rozhodnutie tak, že žalobu zamietne. Pri posudzovaní dôvodnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP považoval najvyšší súd za relevantnú aj námietku dovolateľky, že aktuálny vlastník spornej nehnuteľnosti Lán Invest j.s.a. z dôvodu protiprávneho postupu odvolacieho súdu nemohol využívať v odvolacom konaní svoje procesné práva a chrániť svoj majetok, t.j. odvolací súd mu odoprel právo na prístup k súdu. Dovolateľka v kontexte uvedeného namietala arbitrárnosť, nedostatok dôvodov a nepreskúmateľnosť napadnutého odvolacieho rozhodnutia (body 4 a 4.1.).

12. Z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12.1. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 1 CSP).

12.2. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

13. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

13.1. Právo na spravodlivý proces musí byť naplnené (aj) tým, že súdy po vykonaní všetkých rozhodných dôkazov a ich vyhodnotení zistia riadne skutkový stav a po správnom výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo že by boli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a tým aj podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04).

13.2. K porušeniu tohto práva tak môže dôjsť aj tým, že nižšie súdy nezaujmu žiadne stanovisko k predloženým rozhodnutiam ústavného súdu či najvyššieho súdu, alebo že zistenie skutkového stavu je prima facie natoľko chybné (svojvoľné), že by k nemu súd pri rešpektovaní základných zásad hodnotenia vykonaných dôkazov nemohol nikdy dospieť - ide o tzv. extrémny rozpor medzi vykonanými dôkazmi a skutkovými zisteniami (porov. I. ÚS 6/2018), alebo tým, že prijaté právne závery sú v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami resp. že z nich v žiadnej možnej interpretácii súdneho rozhodnutia nevyplývajú (porov. I. ÚS 243/07), alebo ak je výklad a použitie príslušných zákonných ustanovení v rozpore s princípmi ústavnosti a spravodlivosti.

13.3. V takýchto prípadoch podstatou dovolacieho prieskumu nie je prehodnocovanie skutkového stavu dovolacím súdom, ale kontrola postupu súdov oboch nižších inštancií pri procese jeho zisťovania a vyhodnocovania. Otázka, či súd pri zisťovaní a vyhodnocovaní skutkového stavu rešpektoval ústavnoprocenčné zásady, je otázkou procesnoprávnou, ktorá ako taká môže byť prezentovaná dovolaciemu súdu v podanom dovolaní ako prípustný a dovolený dovolací dôvod podľa Civilného sporového poriadku. Zároveň je potrebné dodať, že nesprávne zistenie skutkového stavu veci má totiž, ak súd aplikuje dôkladne hmotné právo, vždy vplyv na nesprávne právne posúdenie skutku, a preto takéto rozhodnutie súdu súčasne spočíva aj v nesprávnom právnom posúdení veci (porov. I. ÚS 6/2018, 4Cdo/88/2019).

13.4. Podľa stabilizovanej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia ako súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (IV. ÚS 14/07). Povinnosťou všeobecného súdu je uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia (napr. III. ÚS 107/07). V prípade, keď právne závery súdu z vykonaných skutkových zistení v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplyvajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (I. ÚS 243/07). Súd by mal byť preto vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení koherentný, t.j. jeho rozhodnutie musí byť konzistentné a jeho argumenty musia podporiť príslušný záver. Súčasne musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí, rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé (I. ÚS 243/07, I. ÚS 155/07, I. ÚS 402/08).

13.5. Aj najvyšší súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach, práve pod vplyvom judikatúry ESLP a ústavného súdu, zaujal stanovisko, že medzi práva strany civilného procesu na zabezpečenie spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je totiž odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá so všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj so špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP.

14. Odvolací súd vo svojich dôvodoch síce poukázal na to, že strana žalovanej 1/ v priebehu odvolacieho konania darovala spoločnosti Lán Invest j.s.a. v spore posudzované pozemky, čo bolo potvrdené aj z predloženého LV č. XXXX k. ú. D. a že podľa jej názoru v dôsledku uvedeného zanikla jej pasívna vecná legitimácia (bod 8 odôvodnenia odvolacieho rozhodnutie), ale v ďalšom už právne konformným spôsobom nevysvetlil, prečo podľa jeho názoru k zániku pasívnej vecnej legitimácie žalovanej 1/ oznámeným spôsobom buď nedošlo alebo prečo ďalej konal a rozhodol v rozpore s ustáleným súdnoaplikačným názorom, podľa ktorého „nedostatok vecnej legitimácie (aktívnej alebo pasívnej) vedie vždy k zamietnutiu návrhu na začatie konania meritórnym rozhodnutím“ (napr. 3Cdo/134/2007, I. ÚS 433/2016).

14.1. Za právne konformný spôsob vysvetlenia najvyšší súd nemohol považovať odvolacím súdom uvedené, že „zmena, ktorá nastala v dôsledku prevodu predmetu sporu počas odvolacieho konania, nie je dôvodom na zmenu žalovanej 1/ v konaní, inak povedané, nie je potrebný ďalší procesný úkon zo strany žalobcu smerujúci k zmene žalovanej 1/ v konaní. Výrok právoplatného rozsudku v predmetnej veci je záväzný aj pre osobu, ktorej sa týkal návrh na povolenie vkladu vecného práva k nehnuteľnosti, t. j. spoločnosti Lán Invest j. s. a., pretože táto spoločnosť mala možnosť oboznámiť sa so zapísanou poznámkou o prebiehajúcom súdnom konaní (7C/77/2009) v katastri nehnuteľností, a tak súdne rozhodnutie je spôsobilé na zápis vecného práva do katastra“ (bod 23 odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia). Výslovenému názoru predchádzal poukaz odvolacieho súdu na ustanovenia § 38 v spojení s § 34 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z.z. (katastrálny zákon) v spojení s ustanovením § 228 ods. 2 CSP a historický exkurz, prečo bolo potrebné tieto ustanovenia prijať.

14.1.1. Podľa § 34 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z.z., platného v rozhodnom čase ak súd rozhodol o neplatnosti právneho úkonu alebo neplatnosti dobrovoľnej dražby, okresný úrad vyznačí stav pred týmto právnym úkonom alebo pred dobrovoľnou dražbou; to platí aj vtedy, ak právo k nehnuteľnosti bolo dotknuté ďalšou právnou zmenou a ak je rozhodnutie súdu záväzné pre osoby, ktorých sa táto práva

zmena týka.

14.1.2. Podľa § 38 citovaného zákona poznámka vyjadruje skutočnosti, ktoré obmedzujú oprávnenie vlastníka nakladať s nehnuteľnosťou, alebo informuje o nehnuteľnosti alebo o práve k nehnuteľnosti.

14.1.3. Podľa § 228 ods. 2 CSP výrok právoplatného rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnosti alebo o určení neplatnosti dobrovoľnej dražby nehnuteľnosti je záväzný aj pre osobu, ktorej sa týka návrh na povolenie vkladu vecného práva k nehnuteľnosti, ak bol návrh podaný v čase, keď v katastri nehnuteľností bola zapísaná poznámka o súdnom konaní.

14.2. Podľa názoru dovolacieho súdu vyššie citované zákonné ustanovenia prima facie neriešia (aktívnu či pasívnu) vecnú legitímáciu strán sporu v súdnom konaní, ale súvisia skôr s otázkou skúmania dobromyseľnosti nadobúdateľa vecného práva k nehnuteľnosti získanej v čase prebiehajúceho súdneho sporu.

15. Odvolací súd teda na skutkové tvrdenia a právne argumenty žalovanej 1/, hoci boli resp. mohli byť pre rozhodnutie o odvolaní podstatné a právne významné, nedal špecifickú odpoveď a jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom sa nevyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné.

16. Žalovanou 1/ namietaný nedostatok odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu v otázke vady konania namietanej dovolateľkou mala potom za následok, že napadnuté rozhodnutie nespĺňa požiadavky stanovené v ustanovení § 387 ods. 3 a § 393 ods. 2 a 3 CSP na riadne odôvodnenie rozsudku. Z tohto dôvodu je dovolanie dôvodné podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože jej týmto nesprávnym procesným postupom odvolacieho súdu bolo znemožnené realizovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

17. Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že došlo k porušeniu práva pôvodnej dovolateľky na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. Táto skutočnosť je okolnosťou, pre ktorú musí dovolací súd dovolaním napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne. Preto dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

18. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP). Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP). O trovách dovolacieho konania preto rozhodne odvolací súd.

19. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

## **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.